

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Poraj - Biskupice

Kod krajobrazu: 24-341.31-025

Położenie administracyjne: Gmina Olsztyn, Powiat częstochowski;
Gmina Poraj, Powiat myszkowski

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Ekstensywnie użytkowane łąki i pola zarastające śródpolnym drzewostanem przecięte drogą z Biskupic do Choronia. Na horyzoncie wieża obserwacyjna przeciwpożarowa w Choroni (fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Poraj - Biskupice
ID	963
Kod krajobrazu	24-341.31-025
Typ, podtyp krajobrazu	6b - Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk
Typ rzeźby terenu*	B - Krajobrazy faliste
Kod mezoregionu*	341.31
Nazwa mezoregionu*	Wyżyna Częstochowska
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyżyn i niskich gór
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Węglanowe i gipsowe - erozyjne: zwartych masywów ze skałkami
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.4.1.a
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Ogrodzeniecko-Mstowski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	30
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna sudecka, forma podgórska
Kod regionu historyczno-kulturowego*	II.A.25
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Jura Krakowsko-Częstochowska – część środkowa
Położenie administracyjne	Gmina Olsztyn, Powiat częstochowski; Gmina Poraj, Powiat myszkowski
Powierzchnia (ha)	1281,31

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - wiejski, z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk rozłożonych między Biskupicami a Choroniem na Wyżynie Częstochowskiej, otoczony ze wszystkich stron krajobrazami leśnymi.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium unikatowości ze względu na cenne budynki o charakterze rezydencjonalnym w miejscowości Biskupice;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na zachowane układy ruralistyczne. Znaczące walory widokowe. Północna część należy do Parku Krajobrazowego "Orlich Gniazd".

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze związane z tradycyjną uprawą rolną. Roślinność typowa dla miedz – ciągi zadrzewień i zakrzewieni śródpolnych. Liczne formy krasowe, w tym drobne leje krasowe. Północna część krajobrazu leży w zasięgu Parku Krajobrazowego "Orlich Gniazd".

Walory kulturowe

Zachowany wąskopasmowy układ pól, walory kulturowe o znaczeniu lokalnym. Zachowane układy ruralistyczne Biskupic, Krzemionki, Kocurów (charakterystyczna zabudowa po jednej stronie drogi).

Fizjonomia krajobrazu

Droga między Biskupicami a Chorońem biegnąca po grzbiecie wzgórz należy do najpiękniejszych tras widokowych na Wyżynie Częstochowskiej. Rozległy krajobraz otwarty z dalekimi planami i otwarciami widokowymi na wyróżniki krajobrazu Wyżyny. Dominanty kościoła w Biskupicach. Ciągi widokowe na szlakach i drogach Biskupice – Choroń. Przez obszar przebiegają szlaki turystyczne: żółty Szlak Zamonitu, czarny Szlak im. Barbary Rychlik i zielony Szlak Walk 7 Dywizji Piechoty - wrzesień 1939 r.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Choroń, droga gruntowa do Skrobaczowizny. Rozległe pola otoczone przez lasy. Daleka panorama (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 2

Choroń, zespołów niewielkich nieużytkowanych pól ornych, łąk i pastwisk (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 3

Biskupice, kolonia Chorońska oraz kolonia Okęcie, wstęgowo ułożone zespoły niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk. Procesy naturalnej sukcesji na co raz rzadziej użytkowanych łąkach i pastwiskach oraz pola orne, użytkowane rolniczo. Na horyzoncie Sokole G (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 4

Biskupice, procesy naturalnej sukcesji na co raz rzadziej użytkowanych łąkach i pastwiskach oraz niewielkie pola orne, jeszcze użytkowane rolniczo (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 5

Biskupice, kolonia Chorońska, kolonia Okęcie oraz Sołectwo (widoczny kościół), na pierwszym planie droga Choroń-Biskupice. Wstęgowo ułożone zespoły pól orných, łąk i pastwisk. Procesy naturalnej sukcesji drzewostanów na nieużytkowanych gruntach (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

